

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové, soudce JUDr. Jaromíra Klepše a soudce JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobce: **V.P.**
nar. X.
bytem X.
zastoupen JUDr. Jakubem Lichnovským MHA, advokátem
sídlem 28. října 3346/91, 702 00 Ostrava

proti

žalovanému: **Prezident republiky, IČ 48136000**
sídlem Hrad I., nádvoří č. p. 1, 119 08 Praha 1 – Hradčany

za účasti: **České vysoké učení technické v Praze, IČ: 68407700**
sídlem Jugoslávských partyzánů 1580/3, 160 00 Praha 6 – Dejvice
zastoupené JUDr. PhDr. Pavlem Uhlem, Ph.D., Ph.D., advokátem
sídlem Kořenského 15, 150 00 Praha 5 – Smíchov

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30.05.2025, č. j. KPR 3399/2025

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 30.05.2025, č.j. KPR 3399/2025 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný (dále též „prezident republiky,“ nebo „prezident“) odvolal žalobce z funkce rektora Českého vysokého učení technického v Praze (dále též „ČVUT“). Spor se vede o to, zda byly dodrženy veškeré náležitosti, které na rozhodnutí prezidenta klade zákon a Ústava, a zda přijetí návrhu Akademického senátu ČVUT na odvolání rektora bylo v souladu se zákonem a vnitřními předpisy ČVUT.

II. Žaloba

2. Žalobce nejprve v žalobě proti napadenému rozhodnutí shrnuje skutkový stav.
3. Žalobce působil v pozici rektora ČVUT již druhé čtyřleté funkční období, které vzniklo na základě jmenování prezidentem republiky dne 1.2.2022. Dne 21.5.2025 proběhlo 27. mimořádné zasedání akademického senátu ČVUT (dále též „AS ČVUT“). V rámci něj bylo přijato usnesení o návrhu na odvolání žalobce z funkce rektora. Žalobce byl v návaznosti na to dne 30.5.2025 informován dopisem vrchní ředitelky sekce vysokého školství, vědy a výzkumu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále též „MŠMT“), č.j. MŠMT-11100/2025-2, o postoupení návrhu AS ČVUT na odvolání rektora prezidentu republiky, a to na základě § 10 odst. 2 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vysokých školách“). V dopise byl též vyzván k poskytnutí oficiálního vyjádření k návrhu na jeho odvolání, se lhůtou do 2.6.2025. Žalobce zaslal své vyjádření dne 2.6.2025 jednak přímo MŠMT, dále pak též specificky k rukám ministra školství, mládeže a tělovýchovy, doc. PhDr. Mikuláše Beka, Ph.D., předsedy vlády prof. Ph. Dr. Petra Fialy, Ph.D., LL.M., dr. h. c. a žalovaného. Následně bylo žalobci dne 6.6.2025 doručeno napadené rozhodnutí, kterým byl žalobce ke dni doručení odvolán z funkce rektora.
4. Žalobní námitky lze obecně rozdělit do čtyř okruhů: nepřezkoumatelnost rozhodnutí prezidenta spočívající v absenci odůvodnění a nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodu procesních pochybení žalovaného a AS ČVUT a vad, které nastaly po přijetí napadeného rozhodnutí.
5. K nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí uvádí žalobce následující: Prezident zasahuje svým rozhodnutím o jmenování či odvolání rektora do veřejných subjektivních práv této osoby, vystupuje jako správní orgán a jeho rozhodnutí by obecně mělo mít náležitosti správního rozhodnutí. Své tvrzení opírá o odkaz na judikaturu, konkrétně o rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 24.11.2011, č. j. 7 As 66/2010-19, které se sice věnuje rozhodnutí rektora o jmenování děkana, je ale analogicky použitelné i pro případ jmenování rektora prezidentem. Napadené rozhodnutí není řádně odůvodněno. Není z něho zřejmé, z čeho žalovaný při rozhodování vycházel a jaké byly důvody jeho přijetí. Pouhý odkaz na § 10 odst. 2 zákona o vysokých školách spolu s konstatováním, že tak činí na návrh akademického senátu, který rozhodl dostatečným počtem hlasů senatorů, nestačí.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

6. Žalobce dále tvrdí, že návrh AS ČVUT po přijetí rozhodnutí (usnesení) akademického senátu je dle žalobce podkladovým rozhodnutím pro meritorní rozhodnutí prezidenta. Rozhodnutí AS ČVUT postrádá zákonné předpoklady pro jeho vydání a je v rozporu s ústavním pořádkem, když zasahuje do práva žalobce na nerušený výkon funkce dle čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (dále též „LZPS“) a vady podkladového rozhodnutí způsobují dle žalobce nezákonnost rozhodnutí prezidenta o odvolání žalobce.
7. První procesní vadu žalobce spatřuje ve skutečnosti, že k vydání rozhodnutí prezidentem došlo dne 30.5.2025, tedy zcela jistě předtím, než byl návrh na odvolání žalobce z funkce projednán vládou. Tento postup je tak v rozporu s § 10 odst. 2 zákona o vysokých školách spolu s čl. 63 odst. 3 Ústavy. Zmíněný článek Ústavy říká, že rozhodnutí prezidenta vydaného podle odst. 1 a 2 tohoto článku vyžaduje ke své platnosti spolupodpis předsedy vlády nebo jím pověřeného člena vlády. S ohledem na to, že k vydání rozhodnutí došlo předtím, než byl návrh předložen vládě k projednání, což potvrzuje i dopis z MŠMT ze dne 2.6.2025, č. j. MŠMT-11100/2025-2, k projednání vládou buď vůbec nedošlo, popř. k němu došlo až po jeho vydání. Proto je napadené rozhodnutí přijato v rozporu s Ústavou České republiky.
8. Druhou žalobcem vytýkanou procesní vadou je postup AS ČVUT při přijímání návrhu na odvolání rektora, jenž je v rozporu s čl. 3 odst. 1 písm. l) Jednacího řádu ČVUT. Nedošlo totiž ke zveřejnění podkladů k odvolání rektora nejméně 7 kalendářních dnů před projednáním těchto materiálů na zasedání akademického senátu. Návrh na odvolání sice v této lhůtě zveřejněn byl, žalobce nicméně neměl možnost se k němu písemně vyjádřit a členům akademického senátu poskytnout vlastní pohled na věc a svou obhajobu, když žalobci bylo cíleně znemožněno zveřejnit své vyjádření. Znemožnění obhajoby spočívalo zejména v přímém zablokování přístupu žalobce do elektronického systému, v němž chtěl žalobce zveřejnit své vyjádření k návrhu na jeho odvolání, což soudu doložil výpisem zdrojového kódu zadržené zprávy obsahující obhajobu žalobce ze dne 21.5.2025. Žalobce z těchto skutečností dovozuje porušení práva na obhajobu a práva na spravedlivý proces, v té souvislosti odkázal na nález ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 3764/12-2, v němž Ústavní soud zdůraznil, že právo na spravedlivý proces zahrnuje i možnost vyjádřit se ke všem skutečnostem, které jsou osobě kladeny za vinu. Akademický senát nejenže tyto základní zásady porušil, ale záměrně žalobci řádnou obhajobu znemožnil.
9. Další námitky žalobce soustředil na postup akademického senátu v době po vydání rozhodnutí o odvolání žalobce. Správně měl akademický senát postupovat podle čl. 6 odst. 7 Jednacího řádu AS ČVUT, který stanoví, že v případě odvolání rektora zajistí senát novou volbu do 30dnů. Senát však v rozporu s tímto ustanovením pověřil na svém 28. zasedání dne 28.5.2025 řízením veřejné vysoké školy třetí osobu, prorektora pro vědu, výzkum a doktorské studium X., a ponechal v platnosti již v minulosti přijaté usnesení o vyhlášení voleb na říjen 2025. Podle čl. 20 odst. 5 Statutu prorektoři zastupují rektora v rozsahu, který jim rektor určí. Rektor pověří jednoho z prorektorů, aby ho v době jeho nepřítomnosti zastupoval v plném rozsahu. Žalobce ovšem nic takového neučinil, namísto něj tak učinil akademický senát, který k tomu neměl oprávnění. Tento postup představuje nepřípustný zásah do práva rektora na nerušený výkon jeho funkce a současně destabilizuje řízení veřejné vysoké školy. Akademický senát namísto toho, aby postupoval podle čl. 6 odst. 7 Jednacího řádu, si přisvojil pravomoc rektora podle čl. 20 Statutu, a porušil tak vnitřní předpisy, jakož i zákon o vysokých školách. Tím se dopustil jednání naplňujícího znaky svévole a libovůle, ignoroval principy řádného procesu s cílem odstavit rektora z jeho pozice.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

10. Žalobce žádné věcné námitky vůči důvodům odvolání uvedeným v návrhu akademického senátu ČVUT v žalobě nevznesl.
11. Součástí žaloby proti rozhodnutí byl také návrh žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě. Návrh soud usnesením ze dne 29. 8. 2025, č. j. 10 A 99/2025-49, zamítl.

III. Vyjádření osoby zúčastněné na řízení, doplnění žaloby žalobcem a vyjádření žalovaného

12. Osoba zúčastněná na řízení (dále též „OZNR“) se ve svém vyjádření ze dne 29.09.2025 nejprve zamýšlí nad obecnou otázkou pasivní legitimace prezidenta republiky. Posouzení, kdo je žalovaným, je otázkou, kterou přísluší řešit soudu, a proto dává soudu k úvaze, aby pasivní legitimaci v tomto případě posoudil.
13. Ve svém vyjádření OZNR přikračuje k jednotlivým žalobním bodům. Rozhodnutí prezidenta netrpí nedostatkem kontrasignace, jelikož Ústava nestanoví pořadí podpisů v případě kontrasignovaného rozhodnutí. Není v rozporu s žádným principem ani Ústavou, pokud vláda projednává spolupodpis v okamžiku, kdy již existuje příslušný dokument podepsaný prezidentem. Rozhodnutí prezidenta by bez podpisu předsedy vlády nenabývalo platnosti. Uváděná absence kontrasignace je tedy nedůvodná.
14. Co se týče následných navazujících procesů, zejm. nevyhlášení nových voleb a jmenování prorektora zástupcem vysoké školy, jedná se v kontextu této věci o bezpředmětnou argumentaci. Okolnosti, které nastanou po vykonání napadeného rozhodnutí, jsou zcela irelevantní z hlediska zákonnosti testovaného a napadeného rozhodnutí. Žalobce se může domáhat ochrany zákonnosti svých subjektivních práv, nikoli veřejné vysoké školy, či obecně veřejného zájmu. *Actio popularis* ze strany občanů přípustná není. Otázka správy a samosprávy vysokých škol je navíc pod dozorem MŠMT a obecným soudům nepřisluší do této dozorové činnosti zasahovat, není-li dán žalobní či jiný návrhový titul. Celý proces jmenování prorektora X. byl navíc sledován MŠMT, které vůči němu nemělo výhrady.
15. I otázka nezákonnosti následujícího postupu v otázce vypsání volby nového rektora se míjí s posouzením zákonnosti napadeného rozhodnutí a nese prvky *actio popularis*. Argument postrádá i věcné odůvodnění, neboť lhůta 30 dnů vyžaduje pouze povinnost vyhlásit volbu nikoli požadavek, aby se skutečně konala. OZNR zde odkazuje na analogické použití tohoto druhu ustanovení ve volebním právu. Pokud zákon stanoví lhůtu pro vyhlášení voleb, má se tím na mysli akt, kterým se stanoví přesný den konání voleb, přičemž lhůta se váže k tomuto aktu a potřebě nastolení jistoty, kdy se volba koná. Ostatně představa konání voleb do 30 dnů od zániku mandátu rektora je mimo reálné možnosti vysoké školy. Jednou z podmínek kandidatury je např. obstarání lustračního osvědčení, které samo o sobě může trvat déle než 30 dnů. Platí, že pokud je již termín voleb určen, jde proti smyslu ustanovení jednacímho řádu jej určovat znovu.
16. K nepřezkoumatelnosti rozhodnutí stručně uvádí, že prezident nemá vlastní úvahovou diskreci a je vázán návrhem akademického senátu. Úvahy, kterými se Akademický senát při hlasování o návrhu na odvolání rektora řídí, nemají stanoveny věcné předpoklady. Rektor tak může být odvolán i bez důvodů. Tyto úvahy jsou pouze jeho politickou diskrecí, která je projevem akademické samosprávy.
17. Posledním bodem je údajná nemožnost procesní obrany žalobce. Rozhodování o odvolání rektora není sankčním řízením. Jedná se o svobodné rozhodnutí orgánu akademické

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

samosprávy o tom, kdo má nebo nemá řídit univerzitu. Požadavek na aplikaci principů spravedlivého procesu, jako je garantován v trestním řízení, je nemístný.

18. Postup AS ČVUT by však obstál i tehdy, pokud by zmíněné zásady byly aplikovány. Žalobce měl k dispozici přibližně týden všechny možnosti a prostředky ke svému vyjádření se standardními způsoby komunikace, které má akademický senát zavedeny, například vložit své vyjádření k podkladovým materiálům k příslušnému bodu zasedání senátu na úložiště akademického senátu na platformě Microsoft Sharepoint. Takové vložení vyjádření žalobce k podkladovým materiálům by jako zřejmě jediné zajistilo transparentní jednání nad předem známými dokumenty na veřejně přístupném zasedání akademického senátu. Žalobce tento postup ale nevyužil. Dalším možným technickým postupem bylo zaslání vyjádření členkám a členům akademického senátu prostřednictvím elektronické pošty. Údajné záměrné zadržení je pouze automatickým procesem systému aplikace Mailman a má za účel filtrovat nevyžádanou poštu. Automatickou zprávu o zadržení měl k dispozici pouze žalobce, nikoliv AS ČVUT. Když shledal, že zpráva nestihne členům AS dojít, měl využít jiný z dostupných způsobů, např. již zmíněnou platformu Microsoft Sharepoint, či kontaktování jednotlivých členů skrze elektronickou poštu. Z ryze praktického hlediska je nutno připomenout, že žalobce odeslal svou obhajobu až v den konání mimořádného zasedání, tedy 21. května 2025. Je tedy nepravděpodobné, že by si ji senátoři a senátorky vůbec stihli přečíst.
19. V doplnění žaloby ze dne 7. 10. 2025 žalobce argumentačně rozvíjí uplatněný žalobní bod týkající se nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek řádného odůvodnění.
20. Námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí žalobce podpořil odkazem na judikaturu správních soudů. Vychází zejména z rozsudku zdejšího soudu ze dne 27.4.2018, č. j. 10 A 174/2016-143, potvrzeného NSS rozhodnutím č. j. 5 As 209/2020-49 ze dne 15.1.2021. Ze závěrů těchto rozhodnutí vyplývá, že i z rozhodnutí žalovaného musí být jednoznačně patrné, zda se prezident skutečně ztotožnil s důvody, pro které senát přijal rozhodnutí o odvolání žalobce z funkce a z jakých podkladů při svém rozhodování vycházel. Seznatelné musí být rovněž úvahy, kterými se jako správní orgán řídil. Napadené rozhodnutí nesplňuje ani jeden z těchto požadavků. Individuální správní akt musí být nejen řádně odůvodněn, ale jeho součástí je nutně i řádné vypořádání námitek toho, koho se týkají. Jinak rozhodnutí nelze přezkoumat a vykazuje znaky libovůle. Apeluje na kontinuitu soudního rozhodování, kdy dokonce totožný senát Městského soudu v Praze shledal, že rozhodnutí prezidenta je správním aktem, který musí být řádně odůvodněn. Podle výše zmíněného rozsudku NSS musí i rozhodnutí prezidenta naplňovat požadavek transparentnosti a srozumitelnosti, aby z něj bylo jednoznačně patrné, na základě jakých konkrétních důvodů bylo přijato. Pouhý formální odkaz na zákonná ustanovení nelze považovat za dostatečné odůvodnění rozhodnutí. Žalobce na základě tohoto namítá, že není vůbec zřejmé, zda se prezident skutečně ztotožnil s důvody, pro které senát přijal rozhodnutí o odvolání žalobce z funkce, či nikoli, nebo zda dokonce rozhodnutí přijal bez jakéhokoliv seznámení se s těmito důvody a bez jejich zohlednění. Nelze se tedy spokojit ani s námitkou, že důvody pro přijetí rozhodnutí jsou součástí spisu, protože NSS i ÚS shodně a jednoznačně konstatovaly, že specifikace alespoň základních konkrétních důvodů, na základě kterých bylo rozhodnutí přijato, musí být vždy uvedena přímo v rozhodnutí samém.
21. Žalobce pokračuje ve výčtu judikatury správních soudů vztahující se k nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

22. Odkazuje na rozhodnutí 4 As 132/2024-81 ze dne 12.3.2025, kde soud uvedl, že rozhodnutí o odvolání člena Rady pro rozhlasové a televizní vysílání představuje závažný zásah do jeho práv a povinností souvisejících s touto funkcí, proto musí být řádně odůvodněno, což zahrnuje nejen představení důvodů pro toto odvolání spatřovaných Poslaneckou sněmovnou, ale i řádné vypořádání námitek dotčeného člena Rady pro rozhlasové a televizní vysílání.
23. Dále žalobce zmiňuje rozhodnutí NSS ze dne 19.2.2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74. S odkazem na čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR je Česká republika právním státem založeným na úctě k právům a svobodám člověka a občana. Součástí právního státu je i nutnost vyloučit při rozhodování orgánů veřejné moci libovůli. Nástrojem, který slouží tomuto účelu, je mimo jiné odůvodnění individuálních správních aktů, kdy smyslem a účelem je především ozřejmit, proč správní orgán rozhodl, jak rozhodl, neboť jen tak lze ověřit, že důvody rozhodnutí jsou v souladu s právem a nejsou založeny na libovůli.
24. Z rozhodnutí NSS ze dne 12.05.2010, sp. zn. 8 As 60/2009-73, pak vyplývá, že cílem ochrany práv jednotlivce ve správním řízení není lpění na formální dokonalosti správního rozhodnutí, ovšem § 68 odst. 3 správního řádu, který upravuje náležitosti odůvodnění správního rozhodnutí, nepředstavuje opomenutelnou kategorii a zajišťuje, aby byl adresát veřejné moci odpovídajícím způsobem seznámen se skutkovými a právními závěry správního orgánu v jeho věci. S tím koresponduje další žalobcem odkazovaná judikatura NSS, konkrétně 1 As 105/2010-73 ze dne 17.02.2011, která se věnuje správnímu uvážení správního orgánu. To musí nalézt odraz v odůvodnění rozhodnutí, aby mohl soud přezkoumat, zda správní orgán správního uvážení nezneužil, či nepřekročil jeho meze. Shodně též rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7.11.2011, č. j. 9 Ca 228/2009-68, který uvádí, že podmínkou meritorního přezkumu zákonnosti rozhodnutí správního orgánu je rozhodnutí obsahující dostatečně určité a srozumitelné odůvodnění, v němž se odvolací orgán v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu náležitě vypořádá s jednotlivými námitkami účastníků řízení.
25. Judikatura ve věci rozhodnutí rektora vysoké školy v řízení o přezkoumání rozhodnutí o nepřijetí ke studiu (např. rozsudek NSS ze dne 21.12.2006, č. j. 2 As 37/2006-63), rovněž akcentuje nezbytnost řádného odůvodnění rozhodnutí.
26. Rozhodnutí NSS ze dne 28. 08. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36 uvádí, že rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení o zániku na výplatu starobního důchodu, které v odůvodnění odkáže pouze na podklady okresní správy sociálního zabezpečení a příslušná zákonná ustanovení, aniž uvede jakoukoli skutkovou a právní úvahu, vč. hodnocení důkazů, je nepřezkoumatelné ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Tento závěr žalobce podporuje odkazem na rozsudek NSS ze dne 22.01.2004, č. j. 4 Azs 55/2003-51, když konstatuje, že rozhodnutí správního orgánu, v jehož odůvodnění nejsou uvedeny důkazy, na jejichž podkladě správní orgán dovodil své závěry, je v rozporu s § 47 odst. 3 správního řádu a je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
27. Rozsáhlá citace judikatury v doplnění žaloby ze dne 7. 10. 2025 končí dvěma nálezy Ústavního soudu. V nálezu sp. zn. II. ÚS 2193/10 tento konstatuje, že požadavek řádného odůvodnění rozhodnutí je jedním ze základních atributů spravedlivého procesu. Náležité odůvodnění zaručuje transparentnost a kontrolovatelnost rozhodování soudů a vylučuje libovůli. Chybí-li v rozhodnutí řádné odůvodnění, zakládá to nejen nepřezkoumatelnost, ale zpravidla též protiústavnost. Nejsou-li zřejmé důvody toho kterého rozhodnutí, svědčí to o

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

libovůli v soudím rozhodování. Žalobce poté k námitce nepřezkoumatelnosti uzavírá citací nálezu Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 35/99 ze dne 14.10.1999, který se věnuje rozsahu přezkumu v odvolacím řízení, kdy odvolací orgán je povinen přezkoumat napadené rozhodnutí v celém rozsahu a případně řízení doplnit či odstranit jeho vady. Tomuto požadavku ovšem neodpovídá, převezme-li odvolací orgán implicitně argumenty orgánu prvního stupně obsažené v předkládací zprávě. Rozhodnutí, jehož odůvodnění obsahuje toliko odkaz na to, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno a jeho důvody shledány správnými, je neúplné, a tedy i nepřezkoumatelné, pokud podstatná a závažná část důvodů zmíněná v řízení, v odůvodnění konečného rozhodnutí chybí, a takto je vlastně rozhodující orgán pomíjí. Tyto požadavky je nutno vztáhnout nejen na řízení před soudy, ale i na řízení před orgány správními, zejm. ovšem co se týče základních lidských práv a svobod.

28. Žalobce se dále zabýval postupem akademického senátu v době po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, nesouhlasí s pověřením prorektora X. vedením univerzity a nevyhlášením nových voleb do třiceti dnů od zániku funkce žalobce. Opětovně poukazuje na rozpor tohoto postupu se Statutem ČVUT a Jednácím řádem AS ČVUT a v tomto ohledu setrvává na svém stanovisku vyjádřeném v žalobě. Znovu též upozorňuje na porušení svého práva na spravedlivý proces a práva na nerušený výkon funkce a práva na obhajobu.
29. Závěr doplnění žaloby tvoří specifikace škod, které hrozí v důsledku aktuálního stavu, ve kterém dochází dle názoru žalobce k nekoordinovanému řízení veřejné vysoké školy vícero osobami v krátkém čase spolu s apelem na soud, že rozhodnutí v této věci má klíčový význam pro roli akademické samosprávy vůbec. Žalobce současně uvedl, že respektuje akademickou samosprávu, nelze ovšem tolerovat zjevné excesy a vzbudit tak dojem, že svévolné akty Akademického senátu nepodléhají soudnímu přezkumu.
30. Žalobce se k argumentům OZNŘ (v bodu 18 rozsudku) ohledně znemožnění v přístupu do elektronického systému relevantně nevyjádřil, resp. nepopřel možnosti komunikace, které dle OZNŘ k doručení písemné obrany proti Návrhu měl.
31. Ve vyjádření k žalobě ze dne 26.08.2025 žalovaný navrhl žalobu zamítnout, a to z následujících důvodů:
32. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro absenci odůvodnění dle názoru žalovaného nenastala. Dne 29.5.2025 byl žalovanému doručen prostřednictvím ministra MŠMT návrh AS ČVUT na odvolání žalobce z funkce rektora. Z doručených podkladů vyplývalo, že procedura rektora proběhla v souladu se zákonem i vnitřními předpisy ČVUT. Z doručených písemností bylo zřejmé, jaké důvody vedly předkladatele k sepsání návrhu na odvolání rektora z funkce a že se pro tento závěr vyslovil dostatečný počet senátorů. Návrh je tedy v souladu se zákonem a vnitřními předpisy. Vzhledem ke splnění podmínek žalovaný s odkazem na § 10 odst. 2 ve spojení s § 9 odst. 1 písm. h) a § 9 odst. 4 zákona o vysokých školách návrhu akademického senátu vyhověl a napadené rozhodnutí zaslal předsedovi vlády ke kontrasignaci ve smyslu čl. 63 odst. 3 Ústavy. Vláda následně na své 22. schůzi konané dne 4. června 2025 návrh na odvolání projednala a na podkladě materiálu předloženého ministrem školství, mládeže a tělovýchovy přijala usnesení č. 412, kterým předsedovi vlády doporučuje, aby napadené rozhodnutí spolupodepsal. Téhož dne předseda vlády takto učinil.
33. K okolnostem, které nastaly po přijetí návrhu akademického senátu na odvolání rektora (nevyhlášení nových voleb do 30dnů, pověření X. vedením univerzity), žalovaný uvedl, že tyto nemohou mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, ať již byly, či nebyly přijaty

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

v souladu se zákonem a vnitřními předpisy univerzity, jelikož případná porušení předpisů v souvislosti s kroky AS ČVUT po vydání napadeného rozhodnutí jsou při posuzování jeho zákonnosti irelevantní.

34. K žalobcem tvrzené neústavnosti rozhodnutí z důvodu kontrasignace členem vlády až po vydání napadeného rozhodnutí, žalovaný uvádí, že pořadí v tomto případě není rozhodující. I samotná dikce Ústavy hovoří o „*již vydaném rozhodnutí*.“ Ústavodárce předpokládal nejprve vydání rozhodnutí prezidentem v užším smyslu, tj. jeho písemné vyhotovení a podepsání, a následně připojení spolupodpisu předsedou vlády, čímž je zajištěna platnost rozhodnutí. V nyní souzeném případě dokonce návrh AS ČVUT projednala vláda jako celek, když doporučila usnesením č. 412 předsedovi vlády rozhodnutí kontrasignovat. Kontrasignace je v neposlední řadě projevem vůle předsedy vlády jakožto reprezentanta vlády jako celku, přejmout za rozhodnutí ústavně-politickou odpovědnost ve smyslu čl. 63 odst. 4 Ústavy. Bylo by proto absurdní předřazovat projednání rozhodnutí vládou před jeho samotným vytvořením.
35. K nepřezkoumatelnosti žalovaný odkazuje na rozsudek zdejšího soud ze dne 24.4.2018, č. j. 10 A 174/2016-143, který se věnuje jmenování vysokoškolských profesorů. To spadá do samosprávné působnosti vysoké školy, a proto žádný orgán moci výkonné, tedy ani prezident republiky, nemůže nezávisle na předchozím posouzení daných orgánů samostatně posuzovat způsobilost uchazeče o jmenování profesorem. Orgány moci výkonné vycházejí z posouzení provedeného orgány vysoké školy a jejich role spočívá pouze v ověření, zda předchozí proces proběhl v souladu se zákonem. Výše uvedená teze se uplatní i v právě projednávaném případě, věcné důvody akademického senátu prezident nezkoumá, a tím pádem ani nereflkuje v odůvodnění svého rozhodnutí. Prezident v odůvodnění musí pouze konfrontovat skutkový stav, tedy postup přijetí usnesení akademického senátu a jeho následného doručení prezidentu, se zákonem stanovenými požadavky (předepsaná většina, podání návrhu prostřednictvím ministra školství, mládeže a tělovýchovy).
36. Za předpokladu zachování výše zmíněných standardů tak rozhodnutí nemusí obsahovat všechny formální náležitosti podle § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“). Ač je prezident v určitých situacích v postavení správního orgánu, je třeba formální požadavky přizpůsobit jeho specifické povaze, takže se správní řád uplatní jen v nezbytném rozsahu. Napadené rozhodnutí v tomto smyslu ob stojí, obsahuje shrnutí rozhodujících skutkových důvodů (přijetí usnesení AS ČVUT s uvedením dosažené většiny hlasů), tak i odkaz na příslušná zákonná ustanovení, o něž se kroky žalovaného a AS ČVUT opíraly. Úvaha žalovaného vedoucí k vyhovění návrhu je tak jasně seznatelná, tedy i soudem přezkoumatelná.
37. Ohledně procedurálních vad v postupu AS ČVUT, rozhodování s prvky libovůle, které zasáhla do práva žalobce na nerušený výkon veřejné funkce podle čl. 21 odst. 4. LZPS, do práva na spravedlivý proces a do práva na obhajobu, žalovaný odkázal na své vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku ze dne 18.08.2025, č. j. KPR 4914/2025. Za stěžejní body považuje fakt, že postup AS ČVUT splňoval všechny náležitosti stanovené zákonem i vnitřními předpisy. Důvody pro přijetí návrhu jsou v souladu s judikaturou plně v dispozici akademického senátu, což vychází z ústavně zakotveného principu autonomie vysokých škol a akademické samosprávy. Právo na nerušený výkon funkce nemohlo být zasaženo, neboť obsah tohoto práva zahrnuje pouze ochranu před diskriminačním a svévolným jednáním. Žalobci byl navíc poskytnut dostatek prostoru k vyjádření. Žalobcova tvrzení o zneužití práva na samosprávu jsou pouze spekulacemi a nejsou podložena.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

38. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)], jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba byla podána včas osobou k tomu oprávněnou.
39. Ve věci samé rozhodl soud bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s.ř.s.), jelikož s tímto postupem oba účastníci vyslovili souhlas (žalobce v přípisu ze dne 20.8.2025 a žalovaný ve vyjádření ze dne 18.8.2025).
40. Žaloba není důvodná.
41. Žalobce se domáhá zrušení napadeného rozhodnutí prezidenta republiky o jeho odvolání z funkce rektora ČVUT. Jeho žalobní námitky jsou dvojího druhu. První okruh se vztahuje k napadenému rozhodnutí a okolnostem jeho přijetí, druhý k skutečnostem nastalým po vydání předmětného rozhodnutí. Žalobce nesouhlasil s postupem akademického senátu, který po odvolání žalobce z funkce pověřil vedením fakulty proděkana pro vědu, výzkum a doktorské studium X. spolu s tím, že nedošlo k vyhlášení voleb nového rektora do třiceti dnů od zániku jeho funkce. Poukazuje též na riziko škod, které univerzitě hrozí v důsledku jeho odvolání.
42. Námitkami směřujícími do doby po vydání napadeného rozhodnutí se soud nemůže věcně zabývat z následujících důvodů.
43. Při hodnocení relevance těchto námitek soud vychází z rámce přezkumu daného soudním řádem správním. Podle § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s.ř.s.“), je soud „fixován“ skutkovým a právním stavem, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Jak uvádí odborná literatura: „[ř]ízení před správním soudem není pokračováním správního řízení. Soud nepokračuje ve správním řízení v „třetí instanci“, nýbrž jen kontroluje, zda je rozhodnutí správního orgánu v souladu s právem a zda správní orgán v souladu s právními předpisy správně zjistil skutkové okolnosti relevantní pro rozhodnutí. Proměny skutkového nebo právního stavu poté, co žalovaný správní orgán vydal soudem přezkoumávané rozhodnutí, nemohou mít zásadně vliv na výsledek soudního přezkumu.“ (KÜHN, Z., KOCOUREK, T. a kol. *Soudní řád správní: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2025-11-6]. ASPI_ID KO150_2002CZ. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336517X.) Výjimkou z této zásady je např. zrušení zákona, na jehož základě správní orgán rozhodoval, Ústavním soudem, nebo rozhodnutí trestního soudu o osobním stavu či užití principu non-refoulement v uprchlických věcech. Ani jedna z možných výjimek ovšem nedopadá na zde řešený případ. Skutečnosti, které nastaly po vydání žalobou napadeného rozhodnutí v řízení o žalobě proti rozhodnutí dle § 65 s.ř.s proto nemohou být předmětem přezkumu tohoto rozhodnutí.
44. Žalobce dále tvrdí rozpor daných kroků AS ČVUT s veřejným zájmem. *Actio popularis*, tedy žalobu podanou ve veřejném zájmu, soudní řád správní připouští pouze pro vybrané speciální kategorie žalobců, jež jsou vymezeny v § 66 s.ř.s. Žalobce ovšem nespadá do žádné ze skupin, kterým zákonodárce toto postavení přiznal. Může se tedy domáhat v soudním řízení správním pouze ochrany veřejných subjektivních práv vztahujících se pouze a jenom k jeho osobě. I kdyby byl postup akademického senátu v rozporu s právními předpisy anebo vnitřními předpisy univerzity, soudu s ohledem na výše uvedené zásady nepřisluší jeho

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

meritorní přezkum. Stejně je tomu i u tvrzených škod, jejichž riziko dle žalobce univerzitě hrozí. Byť by se jeho tvrzení zakládalo na pravdě, případné škody nemohou zasáhnout do jeho osobnostní sféry a jeho veřejných subjektivních práv, a v tomto směru tedy postrádá aktivní legitimaci.

45. V následujícím okruhu námitek způsobilých k soudnímu přezkumu žalobce namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí a vady řízení. Ještě předtím však soud považuje za vhodné zabývat se pasivní legitimací žalovaného (kterou zpochybnila OZNR).

a. K pasivní legitimaci žalovaného ve správním soudnictví

46. Je třeba předeslat, že pasivní legitimací žalovaného se soud zabývá z úřední povinnosti, tedy i bez námítky, neboť se jedná o základní podmínku řízení. Je totiž „*povinností soudu, aby bez ohledu na to, koho žalobce označil jako žalovaného, jednal v řízení jako s žalovaným s tím, komu toto postavení skutečně náleží. Pokud soud jednal jako s žalovaným s někým jiným, zatížil tím řízení vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí*“ (rozsudek NSS ze dne 19.10.2004 3 Ads 11/2004-84).
47. Důvodem k posouzení této procesní podmínky v tomto rozsudku je polemika OZNR nad tím, zda je prezident ve věci odvolání či jmenování rektora skutečně osobou pasivně legitimovanou. Tvrdí, že rozhodnutí o jmenování rektora vyžaduje ke své platnosti spolupodpis předsedy vlády a vláda jako celek za něj odpovídá. Z hlediska zákona je však orgánem, který o věci meritorně rozhoduje, akademický senát OZNR. Finálním nositelem vůle, který dal rozhodnutí rozměr platnosti, je potom předseda vlády. S odkazem na dikci § 69 s.ř.s., který hovoří o „*správním orgánu, který rozhodl v posledním stupni,*“ lze přijmout i interpretaci, že tímto orgánem je právě předseda vlády. Správní soudy již judikovaly, že prezident je odpovědný buď za nečinnost (nejmenování profesorů), nebo za negativní rozhodnutí nepodléhajícímu kontrasignaci, s odkazem na rozsudek NSS ze dne 02.03.2017, č. j. 7 As 242/2016-43. S pozitivním rozhodnutím, jako je toto, nebylo správní soudnictví dosud konfrontováno, a proto dává soudu k úvaze, aby pasivní legitimaci prezidenta v tomto případě posoudil.
48. Předně nelze souhlasit s tvrzením, že správní soudnictví nebylo s podobnou situací konfrontováno. Zdejší soud rozhodoval obdobný případ vztahující se k odvolání rektora v rozsudku ze dne 22.3.2012 pod č. j. 6 Ca 147/2009-107. Šestý senát se v něm zabýval mimo jiné pasivní legitimací prezidenta republiky. Nutno dodat, že v té době (rozhodnutí bylo vydáno v roce 2009) ještě právní řád České republiky neznal přímou volbu prezidenta, byl volen parlamentem. Na platnost závěrů o pasivní legitimaci to však nemůže mít vliv. Pro založení pasivní legitimace prezidenta v této oblasti je důležité vnímat možnou dvojí roli prezidenta republiky v právním řádu. V některých případech rozhoduje jako správní orgán, jako součást moci výkonné, jindy má zase roli při kreaci jednotlivých složek státní moci a vystupuje v roli ústavního činitele. Pouze v prvním případě lze uvažovat o soudním přezkumu jeho rozhodnutí. Výše zmíněný rozsudek k tomu dodává, že „*[v] daném případě pravomoc prezidenta jmenovat a odvolávat rektora veřejné vysoké školy je stanovena v § 10 odst. 2 zákona o vysokých školách a vyplývá z čl. 63 odst. 2 Ústavy, podle kterého prezidentovi republiky přísluší vykonávat i pravomoci, které nejsou výslovně v ústavním zákoně uvedeny, stanoví-li tak zákon. Rozhodující je, zda lze takové rozhodnutí považovat za rozhodnutí o právech povinnostech fyzických či právnických osob v oblasti veřejné správy. Tato podmínka dle názoru soudu v daném případě naplněna byla, neboť veřejné vysoké školy přes určitou samosprávnost fungují vzhledem ke svému charakteru a účelu jako veřejnoprávní subjekty.*“

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

49. Pro posouzení role prezidenta jako správního orgánu je důležitý rozsudek NSS ze dne 27. dubna 2006, č. j. 4 Aps 3/2005-35, který sice řeší jinou pravomoc prezidenta podle čl. 63 Ústavy, v tomto případě jmenování soudců, definuje však v obecných rysech podmínky, za kterých lze prezidenta považovat za správní orgán. „*V posuzované věci (pravomoc jmenovat soudce) se podle názoru Nejvyššího správního soudu jedná o pravomoc prezidenta republiky, jejíž realizace má povahu i formu správních úkonů (na rozdíl od ústavních aktů, kam spadá např. zastupování státu navenek, sjednávání a ratifikace mezinárodních smluv, pravomoc svolávat zasedání Poslanecké sněmovny, rozpustit Poslaneckou sněmovnu, podepisovat zákony apod.). Prezident republiky vystupuje jako správní úřad tam, kde jsou současně splněny dvě podmínky, a to, kdy výkon dané pravomoci je vázán zákonem a dále, kdy jeho rozhodnutí při výkonu takové pravomoci zasahuje do veřejných subjektivních práv konkrétních osob“ a „[p]ro právní posouzení povahy „správních úkonů“ prezidenta republiky tak není primárně určující, čím je založena předmětná pravomoc prezidenta republiky, ale jak je regulován její výkon. Za tohoto stavu věci je třeba konstatovat, že předmětná pravomoc prezidenta, odpovídá dikci § 4 odst. 1 s. ř. s. v tom smyslu, že se jedná o pravomoc k rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné cestou aplikace příslušných zákonných ustanovení.“*
50. Že se jedná o pravomoc prezidenta republiky, jejíž realizace má povahu i formu správních úkonů, jinými slovy, že prezident vystupuje jako součást moci výkonné, nikoli jako ústavní činitel, bylo dostatečně vyjasněno. Výkon dané pravomoci musí být dále vázán zákonem. Rozsudek NSS v předchozím bodě vychází ze zákona č. 6/2002, o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, který je na základě čl. 63 odst. 1 písm. i) Ústavy, jakožto ustanovení procesního charakteru, aplikován. Obdobně lze v tomto případě přistoupit k zákonu o vysokých školách. Zbývá tedy posoudit, zda prezident rozhoduje ve věci odvolání rektora o jeho veřejných subjektivních právech. V tomto případě soud odkazuje na rozhodnutí NSS č. j. 7 As 66/2010-119 ze dne 24.11.2011, který se sice řeší otázku odvolání děkana, nikoli rektora, ale jak sám NSS uvádí, tyto závěry jsou aplikovatelné i na proces odvolání rektora z jeho funkce. K povaze rozhodnutí NSS uvádí: „*[v]šechny výše uvedené úvahy tedy vedou Nejvyšší správní soud k opačnému právnímu závěru, než k jakému dospěl městský soud. Rozhodnutí rektora ve věci návrhu na jmenování děkana je rozhodnutím ve věci veřejného subjektivního práva kandidáta na děkana (práva na přístup k veřejné funkci, zde konkrétně práva na to být do veřejné funkce jmenován či naopak nejmenován za splnění zákonných podmínek a zákonem předepsaným postupem) a jako takové podléhá soudní kognici ve správním soudnictví v řízení podle s. ř. s“ a „*Obě jmenovací procedury (děkana rektorem i rektora prezidentem – pozn. soudu) totiž slouží tomu samému cíli a v širším slova smyslu se odehrávají v téže sféře, a to ve sféře veřejné správy sloužící k uspokojování veřejných potřeb v oblasti vzdělávání, které zajišťují veřejnoprávní samosprávné korporace. Obě jmenovací procedury pak spojuje identický účel, a sice to, že jsou součástí systému dělby moci uvnitř určité oblasti veřejné správy. V případě děkana uvnitř veřejnoprávní korporace mezi jejími klíčovými orgány (rektor, akademický senát fakulty), v případě rektora mezi orgány dvou veřejnoprávních korporací (prezident republiky, akademický senát univerzity). I z uvedených důvodů je na místě považovat obě jmenovací procedury za podobné a z hlediska povahy aktů, v něž vyústí (jmenování, resp. nejmenování děkana či rektora), za obdobné, a sice veřejnoprávní.“* Vždyť právě až rozhodnutím prezidenta zanikla funkce žalobce a nutně tak došlo k zásahu do jeho práv. To stejné ovšem již nelze říci o hrozících škodách univerzitě či procesy nastalé po žalobcově odvolání, jak žalobce v žalobě tvrdil (viz výše).*
51. Konečně nelze souhlasit ani s názorem, že správním orgánem, který rozhodl v posledním stupni v dikci § 69 s.ř.s., by měl být jakožto nositel vůle předseda vlády, a tedy ten by měl Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

vystupovat v roli žalovaného. Pokud by soud přistoupil na tuto interpretaci, byl by u všech rozhodnutí podle čl. 63 Ústavy vždy žalovaným předseda vlády nebo jím pověřený člen vlády, jejichž podpisy jsou k platnosti rozhodnutí prezidenta vyžadovány – viz čl. 63 odst. 3 Ústavy. Tento přístup však byl praxí odmítnut, což dokládají četné případy výše uvedené judikatury. V tomto případě nelze směřovat odpovědnost za vydané rozhodnutí a osobu, která jej vydává. To, že vláda je podle čl. 63 odst. 4 Ústavy za kontrასignované rozhodnutí jedním ze svých členů odpovědná, neznamena, že je to zároveň ona, kdo rozhoduje. Účel spolupodpisu rozhodnutí prezidenta členem vlády je jiný: „*ustanovení v principu navazuje na úpravu kontrასignace rozhodnutí prezidenta republiky podle Ústavní listiny 1920. Jejím účelem je, aby se v případě těchto rozhodnutí mohla uplatnit ústavněpolitická odpovědnost vlády vůči Poslanecké sněmovně, tudíž aby jeho rozhodnutí, na něž se tento požadavek vztahuje, byla přijímána se souhlasem vlády vyjádřeným bez dalšího jejím předsedou nebo jiným pověřeným členem. Prezident republiky totiž není odpovědný Poslanecké sněmovně a bez kontrასignace by nemusel vzít v potaz její vůli. Kromě toho lze této podmínce přiznat roli určité pojistky neboli protiváhy k postupu prezidenta republiky. Je tomu tak z toho důvodu, že zejména v případě výkonu pravomocí v oblastech, které jinak spadají do působnosti vlády (typicky zahraniční a bezpečnostní politika, státní správa soudů), by jeho samostatný postup mohl pro vládu představovat překážku realizace jejích záměrů. V tomto smyslu tak kontrასignace slouží jako prostředek zajištění jednotné politiky státu, resp. jednoty vedení státu (Maurer, 2005, s. 514; von Münch, Kunig, 1995, s. 968) a jako překážka vlastní politiky prezidenta republiky (Stern, 1980, s. 213).*“ (RYCHETSKÝ, P., LANGÁŠEK, T., HERC, T., MLSNA, P. a kol. Ústava České republiky: Komentář. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2025-11-6]. ASPI_ID KO1_1993CZ. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336517X.).

52. S odkazem na výše uvedené důvody tak soud dospěl k závěru, že ve věci přezkumu rozhodnutí o odvolání rektora podle čl. 63 odst. 2 Ústavy ve spojení s § 10 odst. 2 zákona o vysokých školách je pasivně legitimovaným prezident republiky.

b. K nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí

53. Žalobce vytýká napadenému rozhodnutí absenci odůvodnění. Své tvrzení opírá o to, že prezident vystupuje v procesu jmenování a odvolání rektora univerzity v pozici správního orgánu a rozhoduje o veřejných subjektivních právech. Tím zasahuje do jeho veřejných subjektivních práv, proto rozhodnutí musí splňovat náležitosti podle pravidel správního řízení, mezi které především patří řádné a dostatečné odůvodnění. Z takto vydaného správního aktu musí být patrné, z čeho orgán veřejné moci vycházel a jakými úvahami se při rozhodování řídil. Strohé konstatování o splnění podmínek a formální odkaz na zákonné ustanovení bez hlubších souvislostí podle názoru žalobce nemůže jako odůvodnění obstát. Svůj názor žalobce v podání ze dne 7.10.2025 (bod 19 tohoto rozsudku) podpořil odkazem na rozsáhlou judikaturu vztahující se k povinnosti odůvodnit rozhodnutí i v případech rozhodování prezidenta na návrh akademického senátu.
54. Úvodem vypořádání tohoto žalobního bodu je třeba poukázat na specifičnost postavení prezidenta republiky coby správního orgánu podle čl. 63 odst. 1 a 2 Ústavy. NSS v rozsudku ze dne 15. 1. 2021, č. j. 5 As 209/2020-49, jenž se věnuje problematice nejmenování profesorů prezidentem, uznal roli prezidenta jako správního orgánu *sui generis*, kvůli níž nelze na jeho rozhodování, ať pozitivní či negativní, klást veškeré nároky co do formálních náležitostí podle § 67 a § 68 správního řádu. Nicméně s ohledem na ochranu práv dotčených jednotlivců musí i rozhodnutí prezidenta obsahovat mimo jiné důvody rozhodnutí, úvahy, kterými se prezident při jeho vydání řídil, spolu s podklady pro jeho vydání. Tyto náležitosti tvoří Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

minimální požadavky, na nichž je nutno trvat. Nutnost odůvodnění rozhodnutí prezidenta o odvolání rektora potvrzuje také již citované rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 22.3.2012 pod č. j. 6 Ca 147/2009-107.

55. Soud si je vědom judikatury, na kterou odkazuje žalobce, ale nakonec se rozhodl upřednostnit specifika rozhodované věci. Při přezkumu rozhodnutí o odvolání rektora je totiž třeba mít také na paměti výrazně omezené možnosti uvážení, které prezident republiky má. To vyplývá z toho, že volba rektora jakožto nejvyššího představitele vysoké školy je projevem práva na akademickou samosprávu vysoké školy. Prezident republiky stojí vně vysokoškolské samosprávy, není jejím představitelem, a jeho role při ustavování jejích orgánů je z povahy věci omezená a jeho přístup musí být zdrženlivý. To se projevuje také v § 10 odst. 2 zákona o vysokých školách, podle nějž prezident republiky nemůže odvolat rektora bez návrhu akademického senátu, který byl podán prostřednictvím ministra školství, mládeže a tělovýchovy. NSS v již citovaném rozsudku ze dne 24.11.2011, č. j. 7 As 66/2010-19, upozornil na slabé postavení rektora v tomto řízení, vyplývající z toho, že *„prezidentu republiky postačí k rozhodnutí o odvolání rektora návrh akademického senátu příslušné vysoké školy (a přirozeně kontrasignace podle čl. 63 odst. 3 Ústavy). Jinak je vázán pouze pravidly správního uvážení, tedy především povinností rozhodovat na základě racionálních důvodů, s vyloučením libovůle (tedy zejména tak, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly, a vázán vlastní správní praxí, vytvořila-li se taková praxe) a při respektu mezi správního uvážení a jeho smyslu a účelu.“*
56. S ohledem na princip akademické samosprávy se v případě odvolání rektora uplatní obdobně totéž, co NSS v rozsudku ze dne 4. 7. 2018, č. j. 10 As 60/2018-45, judikoval k odvolání děkana; ba dokonce to s ohledem na shora nastíněné vnější postavení prezidenta republiky platí ještě silněji: *„Naproti tomu v situaci, kdy akademický senát navrhuje odvolání děkana podle § 28 odst. 2 zákona o vysokých školách, bude pravidlem, že rektor takovémuto odvolání vyhoví. Zákon totiž zjevně vychází z předpokladu, že s ohledem na rozhraničení kompetencí uvnitř fakulty bude fakultu poškozovat, pokud děkan nemá důvěru akademického senátu vlastní fakulty. Ostatně zákon ani neukládá žádné podmínky, za kterých může akademický senát návrh na odvolání děkana učinit. Jak správně uvádí krajský soud, v řízení o odvolání podle § 28 odst. 2 není potřebné zkoumat protiprávnost jednání děkana, na rozdíl od odvolání podle § 28 odst. 3, kde jsou určité protiprávnosti či jiné nepravosti vyjmenovány ve skutkové podstatě právní normy. Platí tu však zákaz svévole akademického senátu, zákaz šikanózního jednání a zákaz diskriminace. Zákaz svévole se projeví v tom, že návrh na odvolání děkana musí být odůvodněn, návrh tudíž nesmí být založen na „ničem“, třeba na nahodilém hnutí mysli většiny členů akademického senátu. Děkan nesmí být odvolán ani v důsledku diskriminace, např. proto, že je muž, že má jinou etnicitu, národnost apod. [...] Negativní rozhodnutí, kterým rektor návrhu akademického senátu na odvolání děkana nevyhoví, si tak lze představit jen ve výjimečných případech. Typicky tomu bude tehdy, pokud rektor jako hlídač zákonnosti procedur uvnitř příslušné fakulty zjistí, že vůbec nejsou dány podmínky vycílené v § 28 odst. 2 zákona o vysokých školách (např. hlasování akademického senátu fakulty, které vyústilo v návrh na odvolání děkana, trpělo procesními vadami). Rektor může shledat důvody pro odvolání, podané akademickým senátem, jako nejasné, neurčité apod.“* (Podtržení doplnil soud.)
57. Důvody, které vedly akademický senát k odvolání rektora, tedy mají sledovat především zájem veřejné vysoké školy na jejím řádném fungování a vedení. Rozsah uvážení prezidenta republiky, který poté hodnotí výsledný návrh akademického senátu na odvolání rektora, tak musí respektovat především tento projev akademické samosprávy. Platí tedy obdobné,

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

co NSS vyslovil k rozsahu uvážení soudu při odvolání děkana: „*Úvaha, zda by snad odvolání děkana na návrh akademického senátu hrubě poškodilo veřejnou vysokou školu nebo dotčenou fakultu, pak přísluší plně rektorovi a není na soudní moci, jakkoliv tuto úvahu přezkoumávat, tedy krom případů svévole, nerovného rozhodování v obdobných situacích apod. Správní soudy rozhodně nemohou nabrazovat uvážení rektora uvážením vlastním. Nemohou tedy negovat úvahu rektora a říci namísto něj, že snad odvolání stěžovatele z funkce děkana hrubě poškozuje vysokou školu či dotčenou fakultu.*“

58. Právě s ohledem na princip akademické samosprávy tak NSS klade důraz na odůvodnění návrhu na odvolání děkana, jelikož ten podává orgán vysokoškolské samosprávy, od jehož vůle se obsazení funkce děkana odvíjí, zatímco prezidentovi republiky zákon svěřuje úlohu určitého korektivu excesů, k nimž by mohlo dojít. Pokud tedy prezident republiky návrhu na odvolání rektora zcela výjimečně nevyhoví, nároky na odůvodnění jeho rozhodnutí budou logicky podstatně vyšší než v zásadě předpokládaném případě, že návrhu vyhoví – v takovém případě naopak vystupuje do popředí odůvodnění návrhu na odvolání rektora. Právě v tomto ohledu je nynější případ odlišný od toho posuzovaného zdejším soudem v rozsudku ze dne 27. 4. 2018, č. j. 10 A 174/2016-143, na nějž žalobce opakovaně odkazuje: tehdejší prezident republiky v něm odmítl návrh na jmenování tehdejšího žalobce profesorem, tedy rozhodl v rozporu s návrhem a proti vůli akademické samosprávy.
59. Shora popsané zvláštnosti, jež tento typ případů zásadně odlišují od „běžného“ soudního přezkumu rozhodnutí instančně nadřízeného správního orgánu, je třeba brát v úvahu při posuzování všech aspektů napadeného rozhodnutí.
60. Je třeba zdůraznit, že procesní pravidla nejsou samoúčelná, ale jsou nástrojem k dosažení vlastního účelu správního soudnictví – nalezení práva a poskytnutí účinné ochrany subjektivním právům jednotlivce (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008-98). Smyslem (ne)přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí je to, aby se jednotlivec ve správním řízení dozvěděl, z jakých důvodů bylo zasaženo do jeho práv, a mohl se proti nim u soudu bránit.
61. To se v nynější věci stalo. Prezident republiky v napadeném rozhodnutí uvedl: „*[P]rostřednictvím ministra školství, mládeže a tělovýchovy mi byl podán návrh [...] na Vaše odvolání z funkce rektora této veřejné vysoké školy. Návrh byl přijat hlasy 39 členů z celkových 45 členů Akademického senátu; v souladu s ustanovením § 9 odst. 4 zákona [...] se pro něj tedy vyslovily více než tři pětiny všech členů. Vzhledem ke splnění zákonných podmínek jsem se rozhodl návrhu vyhovět a podle § 10 odst. 2 zákona o vysokých školách **Vás odvolávám z funkce rektora Českého vysokého učení technického v Praze.***“ Z citovaného odůvodnění je zřejmé to, že prezident zkontroloval základní náležitosti návrhu a zákonnost jeho procesního přijetí, zejména že mu byl předložen k tomu oprávněným orgánem a že byl přijat potřebnou většinou hlasů. Zároveň je z něho nade vše pochybnost zřejmé, že se prezident s důvody návrhu ztotožnil, resp. že neshledal důvody pro nevyhovění návrhu. Pokud by je totiž shledal, návrhu by logicky nevyhověl.
62. Také NSS v citovaném rozsudku ze dne 4. 7. 2018, č. j. 10 As 60/2018-45, uvedl, že rektor rozhodující o odvolání děkana závažnost důvodů pro odvolání „hodnotí“, nikoli že musí takovou úvahu ve svém rozhodnutí výslovně vyjádřit (bod 18). Rektor tedy musí učinit úvahu, zda není dán některý ze zakázaných důvodů k odvolání (svévole, zneužití práva, diskriminace) a zda proces nebyl zatížen vadou. Pokud shledá, že tomu tak je, nemůže návrhu vyhovět. Pokud však existenci takových důvodů neshledá, není třeba to výslovně

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

uvádět. Bylo by absurdní, aby správní orgány byly povinny uvádět ve svých rozhodnutích seznam porušení, která v dané věci neshledaly. Takový požadavek z judikatury správních soudů nevyplývá.

63. Také Krajský soud v Ostravě v rozsudku ze dne 23. 1. 2018, č. j. 22 A 191/2017-79, konstatoval, že neexistence negativních podmínek (nepřekročení ústavních mezí správního uvážení) není třeba v odůvodnění rozhodnutí výslovně uvádět, nebyli-li v předchozím řízení předmětem sporu, a že postačí, pokud názor rozhodujícího orgánu na tyto otázky vyplyne z jeho rozhodnutí implicitně. V tehdejší věci odvolaný děkan spatřoval nepřezkoumatelnost rozhodnutí o odvolání v tom, že rektor do svého rozhodnutí toliko převzal text návrhu na jeho odvolání, aniž by zkoumal, zda jde o relevantní důvody. Správní soudy této námitce nepřisvědčily. Rozdíl mezi případem, kdy odvolávající správní orgán do svého rozhodnutí toliko převezme text návrhu na odvolání, a případem, kdy na tento návrh v plném rozsahu odkáže, je z hlediska soudního přezkumu ryze formální, a tedy bezvýznamný. Takovým postupem na sebe prezident republiky ovšem bere riziko, že případné vady návrhu se bez dalšího promítnou do jeho rozhodnutí a mohou představovat důvod pro jeho zrušení. Je však na jeho uvážení, jestli takový postup zvolí, a tato otázka nijak nesouvisí s přezkoumatelností napadeného rozhodnutí.
64. Pro úplnost soud poukazuje na to, že rovněž ve svém rozsudku ze dne 23. 5. 2024, č. j. 10 A 17/2024-78, připustil, že odůvodnění rozhodnutí (v tehdejších případech vlády České republiky) může ve výjimečném případě vyplývat z jiné písemnosti než ze samotného rozhodnutí, například právě z návrhu takového rozhodnutí (bod 47). Ačkoli skutkové okolnosti obou případů jsou částečně odlišné, základní princip je shodný: z hlediska soudního přezkumu napadeného rozhodnutí je stěžejní, zda se žalobce o důvodech zásahu do svých veřejných subjektivních práv dozvěděl, zda jsou tyto důvody srozumitelně a přezkoumatelně vyjádřeny a zda s nimi žalobce může polemizovat.
65. Soud znova připomíná, že přezkoumávané rozhodnutí prezidenta republiky je velmi specifické jeho omezeným správním uvážením plynoucím z jeho vnějšího postavení vůči akademické samosprávě, jejímž projevem je odvolání rektora, tedy z toho, že rozhodoval o návrhu akademického senátu na odvolání rektora. Právě v tomto kontextu je nutno hodnotit všechny aspekty postupu prezidenta republiky i jeho rozhodnutí. Z výslovného odkazu na návrh akademického senátu v napadeném rozhodnutí nepochybně implicitně vyplývá, že se prezident republiky ztotožnil s důvody v něm obsaženými a že neshledal důvody pro nevyhovění návrhu, ať už hmotněprávní nebo procesní, protože jinak by žalobce z funkce rektora neodvolal. Žalobci byly tyto důvody v plném rozsahu známy, neboť s návrhem na své odvolání byl prokazatelně seznámen, a nic mu nebránilo s nimi v žalobě polemizovat z hledisek předvídaných zákonem. Stejně tak soudu nic nebrání ve věcném posouzení takových žalobních bodů. Opak ostatně netvrdí ani sám žalobce. Pokud by soud za těchto okolností zrušil napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost, jednalo by se o přepjatý formalismus, který pouze by oddálil soudní přezkum, aniž by jakkoli přispěl k ochraně veřejných subjektivních práv žalobce.

c. K vadám spočívajícím v proceduře přijetí napadeného rozhodnutí

66. Žalobce namítá vadný proces kontrasignace a dále, že mu jednáním akademického senátu ČVUT byla znemožněna procesní obrana a tím došlo k porušení práva na spravedlivý proces a k svévolnému jednání s prvky libovůle.
67. K procesu kontrasignace uvádí soud následující.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

68. Článek 63 odst. 2 Ústavy stanoví, že prezidentovi republiky přísluší vykonávat i pravomoci, které nejsou výslovně v ústavním zákoně uvedeny, stanoví-li tak zákon.
69. Článek 63 odst. 3 Ústavy stanoví, že rozhodnutí podle odst. 1 a 2 tohoto článku vyžaduje ke své platnosti spolupodpis předsedy vlády nebo jím pověřeného člena vlády.
70. § 10 odst. 2 zákona o vysokých školách stanoví, že rektora jmenuje a odvolává na návrh akademického senátu veřejné vysoké školy prezident republiky. Návrh se podává prostřednictvím ministra školství, mládeže a tělovýchovy.
71. V procesu odvolání rektora vystupují v podstatě čtyři hlavní subjekty. Akademický senát univerzity přijme návrh na odvolání rektora z jeho funkce. Tento návrh je poté prostřednictvím ministra školství, mládeže a tělovýchovy postoupen prezidentovi, který vydává rozhodnutí. Aby bylo rozhodnutí platné a vyvolávalo právní účinky, je třeba, aby bylo kontrasignováno předsedou vlády nebo jím pověřeným členem vlády. Rozhodnutí o odvolání rektora pak nabývá právních účinků doručením (obdobně § 73 a § 74 správního řádu).
72. Zákon o vysokých školách tak v § 10 upravuje specifický postup odvolání rektora, jehož účastníkem rektor ani není. Také na tento postup se ovšem vztahují základní zásady činnosti správních orgánů (§ 2 až § 8 správního řádu), ale je podstatně odlišný od správního řízení podle části druhé a třetí správního řádu. Zdejší soud konstatoval již v rozsudku ze dne 27. 4. 2018, č. j. 10 A 174/2016-43, v obdobném případě jmenování profesora prezidentem, že „[j]elikož však je prezident republiky správním orgánem specifickým, který nevede typické správní řízení, a tedy například nevyrozumívá účastníky o možnosti seznámit se s podklady a podávat vyjádření, mohou dotčené osoby všechny své námítky uplatnit poprvé až v žalobě proti rozhodnutí prezidenta.“ (bod 69). Zákon o vysokých školách tedy v této procesní fázi nesvěřuje rektorovi žádnou procesní úlohu, a tedy ani konkrétní procesní oprávnění. Rektor má v procesu směřujícím k jeho odvolání samozřejmě právo se k věci vyjádřit, ostatně na zasedání akademického senátu má dle § 8 odst. 4 zákona o vysokých školách právo kdykoliv vystoupit, což se také stalo. O odvolání rektora rozhoduje podle § 9 odst. 1 písm. h) zákona o vysokých školách akademický senát veřejné vysoké školy a současně platí podle § 8 odst. 4 zákona o vysokých školách, že jsou zasedání akademického senátu veřejné vysoké školy jsou veřejně přístupná. Rektor nebo v jeho zastoupení prorektor, děkan fakulty, předseda správní rady veřejné vysoké školy nebo v jeho zastoupení jím pověřený člen správní rady veřejné vysoké školy, jakož i předseda rady pro vnitřní hodnocení a pověřený člen rady pro vnitřní hodnocení, mají právo vystoupit na zasedání, kdykoliv o to požádají. Na žádost rektora je předseda akademického senátu povinen bezodkladně svolat mimořádné zasedání akademického senátu veřejné vysoké školy. Rektor tedy právě při zasedání akademického senátu, který má rozhodovat o jeho odvolání, může účinně uplatnit obhajobu svých práv. Jakmile akademický senát své rozhodnutí o odvolání rektora přijme, další postup se odehrává v zásadě již jen mezi akademickým senátem a prezidentem republiky.
73. Poté je již jen na prezidentovi republiky, aby vyhodnotil, jestli jsou splněny zákonné podmínky pro vyhovění návrhu, resp. na předsedovi vlády, zda tento akt kontrasignuje. Rektorovi samozřejmě nic nebrání v tom, aby se k návrhu na své odvolání vyjádřil i ve fázi po přijetí návrhu na odvolání akademickým senátem. Stejně tak prezidentovi republiky nic nebrání v tom, aby k obsahu takového vyjádření při svém rozhodnutí přihlédl. Ostatně prezident republiky zde nevystupuje jako pouhý ceremoniář, jak soud již výše vyložil. Jelikož však rektor není účastníkem tohoto specifického postupu po přijetí návrhu na své

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

odvolání akademickým senátem, a jeho případné vyjádření nelze považovat za opravný prostředek, s jehož obsahem se prezident republiky musí výslovně vypořádat, pak skutečnost, že prezident republiky na taková podání výslovně nezareaguje, nezakládá ani nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Pokud ovšem žalobce ve vyjádření poukáže na skutečnosti, které způsobují nezákonnost jeho odvolání, může je v plném rozsahu uplatnit v řízení před soudem. Vyjádření k návrhu na odvolání zaslal žalobce na základě sdělení MŠMT, čj. MSMT -11100/2025-2, doručeném žalobci 30.5.2025, tj v době vydání rozhodnutí prezidenta o odvolání, jímž byl žalobce vyzván k poskytnutí oficiálního vyjádření k návrhu na odvolání ve lhůtě do 2.6.2025, s tím, že toto vyjádření bude připojeno k podkladům pro jednání vlády. Nejednalo se tedy ani o aktivní obranu žalobce proti důvodům uvedeným v Návrhu akademického senátu, na který by měl prezident ve svém rozhodnutí reagovat, ale o podklad, který si vyžádalo ministerstvo k jednání vlády před kontrasignací předsedou vlády.

74. Uvedené potvrzuje obsah správního spisu, akademický senát ČVUT přijal dne 21.5.2025 na svém

27. mimořádném zasedání Usnesení 27-3 v tomto znění: „*Akademický senát ČVUT navrhuje prezidentu republiky, ve smyslu § 9 odst. 1 písm. h) zákona č. 111/1998 Sb., zákon o vysokých školách, odvolat z funkce rektora Českého vysokého učení technického v Praze X. Správní spis žalovaného obsahuje dopis předsedy AS ČVUT X. zde dne 26.5.2025 č. j. CVUT00009900/2025, adresovaný ministrovi školství, mládeže a tělovýchovy doc. PhDr. Mikuláši Bekovi, Ph.D., v němž předseda akademického senátu informuje ministra o schválení výše zmíněného usnesení a přikládá jeho znění, jakož i další materiály v souvislosti s 27. mimořádným zasedáním (zejm. záznamy z hlasování AS ČVUT a návrh na odvolání rektora s podrobným odůvodněním). Na tento dokument navazuje dopis ministra školství, mládeže a tělovýchovy prezidentu republiky z 29.5.2025, č. j. MSMT-13483/2025-1, ve kterém ministr adresátovi s odvoláním na § 10 odst. 2 zákona o vysokých školách postupuje návrh AS ČVUT na odvolání rektora spolu se souvisejícími materiály. Dne 30.5.2025 zasílá prezident republiky dopis předsedovi vlády pod č. j. KPR 3399/2025, jehož součástí je napadené rozhodnutí a podle čl. 63 odst. 3 Ústavy jej žádá o jeho spolupodepsání. Dne 4.6.2025 se konala 22. schůze vlády. Na ní bylo přijato usnesení č. 412, v němž vláda doporučuje předsedovi vlády, aby spolupodepsal rozhodnutí prezidenta republiky o odvolání X. z funkce rektora Českého vysokého učení technického v Praze. Konečně, dne 6.6.2025 je žalovanému doručeno napadené rozhodnutí, které obsahuje jak podpis prezidenta, tak podpis předsedy vlády, jak je z napadeného rozhodnutí seznatelné.*

75. Žalobce tvrdí, že k platnosti rozhodnutí dle čl. 63 odst. 3 Ústavy je potřeba předchozí projednání vládou a s ohledem na to, že k vydání rozhodnutí došlo ještě předtím, než byl návrh na odvolání žalobce z funkce předložen vládě k projednání, žalobce dovozuje, že vláda návrh buď neprojednala, resp. jej projednala až po jeho vydání prezidentem, a je proto v rozporu s Ústavou.

76. Soud se s touto interpretací čl. 63 odst. 3 Ústavy neztotožňuje. Jak bylo uvedeno výše, zejm. v bodu 59 tohoto rozhodnutí, formální procedura byla dodržena beze zbytku. Ústava v předmětném článku nehovoří o nutnosti projednat návrh nejprve vládou a až následovně jej předložit prezidentu republiky. Hovoří pouze o platnosti – bez podpisu předsedy vlády nebo jím pověřeného člena by rozhodnutí podle čl. 63 odst. 1 a 2 Ústavy nebylo platné, nemohlo by tedy vyvolat právní účinky. To ale v řešené situaci nenastalo. Žalobci bylo doručeno řádně kontrasignované rozhodnutí, projednané vládou jako celkem. Všechny dílčí

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

procesy, tedy vydání rozhodnutí prezidentem, jeho kontrasignace členem vlády a následné doručení jeho adresátovi působí ve vzájemné symbióze a bez jejich kumulativní aplikace by nebylo způsobilé vyvolat právní účinky. V daném případě se jedná pouze o interní proces, jehož cílem je vydat platné rozhodnutí. K pořadí, které v řešeném případě zvolili ústavní aktéři, se přiklání i odborná literatura: „*V oblasti kontrasignovaných pravomocí není předseda vlády nadřazen prezidentovi, protože mu může sice určité jednání znemožnit, ale nikoliv k určitému jednání donutit. Kontrasignace je institut vázající platnost rozhodnutí hlavy státu na spolupodpis předsedy vlády, ne podrobující prezidenta vládě. Proto kontrasignované akty jako akty prezidenta mají být datovány ke dni podpisu prezidentem, a ne až premiérem. Kontrasignace je navíc individuálním právem premiéra, nikoli vlády jako celku, byť ta může svým usnesením zavázat svého člena k určitému jednání.*“ (KOUDELKA, Zdeněk. *Kontrasignace*. Časopis pro právní vědu a praxi. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2011, ISSN 1012-9126.) (pozn.: zvýraznění provedeno soudem). Námitka nedostatku kontrasignace proto není důvodná.

77. Z vytýkaných procedurálních vad postupu AS ČVUT je to nedodržení čl. 3 odst. 1 písm. l) Jednacího řádu AS ČVUT a „záměrná“ eliminace obhajoby žalobce spočívající v znemožnění jeho přístupu do elektronického systému AS ČVUT.
78. Podle § 9 odst. 1 písm. h) zákona o vysokých školách se akademický senát vysoké školy usnáší o návrhu na jmenování rektora, popřípadě navrhuje jeho odvolání z funkce.
79. Podle § 9 odst. 4 zákona o vysokých školách je návrh na odvolání rektora přijat, jestliže se pro něj vyslovily nejméně tři pětiny všech členů akademického senátu.
80. Podle čl. 1 odst. 3 Volebního řádu AS ČVUT má Akademický senát ČVUT 45 členů.
81. Podle článku 3 odst. 1 písm. l) Jednacího řádu AS ČVUT podklady k návrhu na jmenování rektora nebo na jeho odvolání jsou zveřejněny na vyhrazeném místě umožňujícím dálkový přístup všem členům akademické obce ČVUT nejméně 7 kalendářních dnů před projednáním těchto materiálů na zasedání AS ČVUT.
82. Podle čl. 3 odst. 3 návrhy a podklady podle odstavce 1 písm. l) předá navrhovatel předsedovi AS ČVUT před lhůtou pro jejich zveřejnění.
83. Ze správního spisu vyplývá, že usnesení AS ČVUT 27-3 o návrhu na odvolání žalobce z funkce rektora bylo přijato 39 hlasy. Potřebné tři pětinové kvorum tak bylo naplněno a po formální stránce přijatý návrh nemá nedostatky.
84. Co se týče žalobcem namítaného nedodržení čl. 3 odst. 1 písm. l) Jednacího řádu AS ČVUT, soud k tomu poznamenává následující.
85. Ve správním spise se nachází dopis navrhovatele X., adresovaný X., předsedovi AS ČVUT, jehož prostřednictvím v souladu s Jednacím řádem ČVUT podává 13.5.2025 návrh na odvolání žalobce z funkce rektora ČVUT.
86. Ze správního spisu rovněž vyplývá, a to z dopisu žalobce žalovanému ze dne 3.6.2025, „...reaguji na původní odůvodnění návrhu pana senátora X. tak, jak byl předložen členům AS ČVUT 14.5.2025.“, že návrh byl zveřejněn nejméně 7 dní před konáním mimořádného zasedání a byl předložen senátorům.
87. Ostatně žalobce ani nepopírá, že by samotný návrh ve lhůtě zveřejněn nebyl. V souvislosti s tímto ustanovením však namítá nezveřejnění jeho obrany proti návrhu na odvolání ve lhůtě sedmi dnů před konáním mimořádného zasedání. Jednací řád ČVUT ani zákon o Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

vysokých školách či jiné zákony tento požadavek ovšem neznají. Účelem čl. 3 odst. 1 písm. l) je dle názoru soudu zajistit, aby akademičtí senátoři měli dostatek času seznámit se s materiály souvisejícími s body programu, které budou na následujícím zasedání projednány. Zabráňuje se tak situaci, kdy by v rámci zasedání či těsně před jeho začátkem byly předkládány překvapivé návrhy, s jejichž podstatou by členové AS ČVUT nebyli s dostatečným předstihem seznámeni a byli by nuceni rozhodovat pod tlakem. Jedná se spíše o právo senátorů, nikoli žalobce. Účelem daného ustanovení není dle názoru soudu doručit senátorům v této lhůtě veškeré myslitelné podklady vztahující se k danému bodu programu. Je-li tímto bodem odvolání rektora z funkce, zveřejnění návrhu s podrobným odůvodněním je dostačující. Žalobce se navíc svou písemnou obhajobu pokoušel zaslat až v den zasedání akademického senátu, a to v 8:42, jak vyplývá z přílohy žaloby. Kdyby soud přistoupil na interpretaci žalobce, ad absurdum by tímto postupem bylo možné činnost akademického senátu paralyzovat – stačilo by vždy po lhůtě 7 dní před konáním zasedání zaslat nové materiály a následně s odkazem na to, že senátoři neměli dostatek času se s nimi seznámit, zpochybňovat jeho legitimitu. Takový postup je dle soudu nepřijatelný.

88. Žalobce dále tvrdil, že došlo k úmyslnému zamezení přístupu do elektronického systému AS ČVUT. Cílem tohoto postupu mělo být údajně znemožnění doručení obhajoby jednotlivým senátorům. Mezi účastníky není sporu o tom, že výpis zdrojového kódu je pravdivý a potvrzuje znepřístupnění systému, ale žalobce nijak nepopřel vysvětlení OZNR o obraně systému proti spamu a už vůbec nereagoval na argumentaci OZNR, že měl řadu dalších komunikačních nástrojů, jak doručit písemnou obranu včas, a ne těsně před zasedáním akademického senátu, na kterém se hlasovalo o Návrhu na jeho odvolání. Žalobce nijak nezpochybnil tvrzení OZNR, že v případě pozdržení pošty se jedná o běžné opatření systému Mailman filtrujícího nevyžádanou poštu. Tento systém AS ČVUT využívá několik let. Navíc žalobci nic nebránilo, jak uvedla OZNR, obeslat jednotlivé senátory na jejich emailové adresy či využít společné úložiště Microsoft Sharepoint. To, že jej AS ČVUT využívá, lze sledovat i z pozvánky na 27. mimořádné zasedání dostupné zde: <https://aktualne.cvut.cz/sites/aktualne/files/content/as/invitations/20250521-27-mimoradne-zasedani-as-cvut.pdf>. (obsažené ve správním spise).
89. Žalobci lze sice přisvědčit v jeho tvrzení, že i rozhodování v rámci ústavně zaručené akademické samosprávy podléhá základním zásadám právního státu, zejm. zákazu libovůle, svévolného rozhodování, diskriminace, jakož i dalším ústavním pravidlům a také, že s odkazem na akademickou svobodu nelze obhájit intenzivní zásahy do práv jednotlivce. Jak ovšem plyne z odůvodnění tohoto rozhodnutí, v případě žalobce byla pravidla řádného procesu dodržena. Soud tak s ohledem na výše uvedené nespatřuje v postupu akademického senátu vady, které by mohly mít vliv na nezákonnost napadeného rozhodnutí. Materiály k návrhu na odvolání žalobce z funkce rektora byly řádně předloženy, zveřejněny, všichni aktéři měli dostatek času se s nimi seznámit a ze zápisu ze zasedání AS ČVUT vyplývá, že žalobci byl poskytnut dostatečný prostor k vyjádření. Proto soud považuje i námitku vytýkající procesní pochybení AS ČVUT za nedůvodnou.

VI. Závěr a náklady řízení

90. Žalobce se v tomto řízení domáhal zrušení rozhodnutí prezidenta republiky o jeho odvolání z funkce rektora Českého vysokého učení technického v Praze z důvodu nepřezkoumatelnosti pro absenci odůvodnění rozhodnutí prezidenta a nezákonného procesního postupu žalovaného a akademického senátu ČVUT.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

91. Žalobcem namítanou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí soud neshledal. Rozhodnutí prezidenta republiky má specifický charakter daný jeho omezeným správním uvážením plynoucím z jeho vnějšího postavení vůči akademické samosprávě. Z výslovného odkazu „na návrh akademického senátu“ obsaženého v napadeném rozhodnutí implicitně vyplývá, že se prezident republiky ztotožnil s důvody v něm obsaženými, protože jinak by žalobce z funkce rektora neodvolal; soud proto dospěl k závěru, že trvat na odůvodnění rozhodnutí žalovaného by za této situace bylo nepřípustným formalizmem. Žalobce měl možnost zákonnost důvodů pro jeho odvolání uvedených v Návrhu AS ČVUT zpochybnit v rámci žaloby podané proti rozhodnutí žalovaného. Samotné důvody odvolání z funkce rektora obsažené v Návrhu akademického senátu však žalobce v žalobě nenapadl a žádnou námitku proti důvodům odvolání v žalobě nevznášel, proto soud, vázán rozsahem přezkumu daným uplatněnými žalobními body, ani nemohl přezkoumat důvody odvolání žalobce.
92. Další námitky žalobce vztahující se k otázce výkladu čl. 63 Ústavy, čl. 3 odst. 1 písm. l) Jednacího řádu AS ČVUT, a postupu akademického senátu před hlasováním senátu o odvolání, soud důvodnými neshledal.
93. Žalobní námitky pak směřovaly zejména do procesních pochybení nastalých po vydání napadeného rozhodnutí. Jelikož ve správním soudnictví soud vychází ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), nemohl se námitkami vytýkajícími procesní postup akademického senátu, resp. univerzity v době po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, zabývat.
94. O nákladech řízení rozhodl soud výrokem II. a III. podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. S ohledem na to, že žalobce ve věci úspěšný nebyl, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jakožto úspěšnému účastníkovi řízení náležela náhrada nákladů řízení, soud tuto náhradu nepřiznal, neboť mu nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 21. listopadu 2025

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.